

[Søren P. Larsen.]

ganske givet har medført, at Landbruget, hvis det vilde have Arbejdskraft, ogsaa maatte følge med opad.

I Landøkonomisk Driftsbureaus Beretning fra Foraaret 1938 vil man se, at Lønningerne for Karle er steget med 12 pCt. i Sammenligning med det foregaaende Aar og med 28 pCt. i Sammenligning med Aaret 1929—30. Pigelønninger er steget med 6 pCt. fra forrige Aar og med 15 pCt. fra 1929—30, og for dem, der beskæftiges fast som Daglejere, ligger det saaledes, at Daglønningerne er steget 7 pCt. i Sammenligning med foregaaende Aar og 20 pCt. i Sammenligning med 1929—30, og Baggrunden herfor, nemlig Pristallet, var i 1929—30 172 og i Januar Kvartal 1938 184. Det er en Stigning paa 7 pCt., medens Lønningerne i den Tid for Karle er steget 28 pCt., for Piger 15 pCt., og Daglønningerne er gaaet 20 pCt. op. Det vil med andre Ord sige, at Landarbejdernes Lønninger er steget meget betydeligt, trods det at Landbrugets Pristal, det, man sælger sine Varer efter, er gaaet ned fra 139 i 1929—30 til 128 i 1937—38, og det er egentlig vanskeligt at se, hvordan det vil være muligt at komme længere frem. Jeg har ønsket at nævne dette, fordi Paastanden om, at Landbruget ikke er fulgt med op med Lønningerne, intet som helst har paa sig; den Statistik, der forelaa offentligt fra Driftsbureauet allerede i Fjor, giver Udtryk for, at der naturligvis har fundet en Lønbedring Sted.

Jeg kommer derefter til Spørgsmaalet om kvindelig Medhjælp i Hjemmene og kvindelig Medhjælp i Restaurantfaget. Jeg saa i Sommer, at der blev skrevet meget om det i Bladene, og der var en Restauratør, der paastod, at hvis blot han kunde faa det nødvendige Antal, kunde han give Beskæftigelse til henimod en Snes Tusinde Kvinder. Jeg har undersøgt Lønforholdene, saa vidt jeg har kunnet det, og jeg maa sige, jeg synes, Lønningerne ligger meget fornuftigt. En Restauratør opgav, at han havde 2 Piger til 60 Kr. og 2 Piger til 80 Kr. om Maaneden. De havde en fast ugentlig Fridag, fri hver anden Aften, 3—4 Timer om Dagen til deres Raadighed, og Lukketiden var Kl. 11 om Vinteren og Kl. 12 om Sommeren, og der havde aldrig været klaget over Forholdene hos ham, men ikke desto mindre var han i den Omstændighed, at det var meget svært at skaffe den fornødne Medhjælp. Vi ved ogsaa, at det kniber svært med at

skaffe kvindelig Medhjælp i Hjemmene. Jeg saa paa en Tegning i „Politiken“ i Gaar, at en af Nabokommunerne tænker paa at opføre en stor flot Biograf for at have lidt Underholdning, og de har i alt Fald delvis motiveret det med, at det var rart at have en saadan Biograf, for saa kunde de bedre holde de unge Mennesker hos sig. Jeg ved ikke, hvor ringe eller hvor megen Betydning man skal tillægge dette, men det betyder nu ikke saa meget for mig. Det, der er det afgørende, er, at der er Behov for Arbejdskraft ude omkring, samtidig med at vi har en stor Ledighed. Jeg er tilbøjelig til at tro, at hele vort Understøttelsessystem er ved at stivne, saaledes at vi gerne for længe kan fortsætte med et System, der bringer Ulykke for de unge Mennesker, som vedbliver at være ledige og faa Understøttelse i Stedet for at komme ind i produktivt Arbejde, og samtidig tærer de paa den offentlige Økonomi, derigennem at store Beløb maa skaffes til Veje, og derfor har vi tænkt, om ikke det var muligt at gennemføre det Forslag til Beslutning, vi har fremsat, hvor vi kræver Understøttelsesernes Bortfald for ugifte Personers Vedkommende, naar der forefindes et udækket Behov for Arbejdskraft og de paagældende er i Stand til at udføre dette Arbejde. Vi vil gerne spørge Ministeren, som er den øverste Chef for Administrationen, om han ikke mener, der her er et Problem, der maa røres ved.

Jeg er klar over, at vil man beskæftige sig med Problemet, skal der indkaldes flere Oplysninger end dem, vi har været i Stand til at fremskaffe uden Administrationens Hjælp, ligesom der ogsaa maa en Undersøgelse til af Arbejdsløshedstallene og Arbejdsløshedens Omfang foruden maaske en Undersøgelse af, hvor mange unge Kvinder der er gaaet ind i industriel Beskæftigelse i de senere Aar. Vi tilsigter i hvert Fald ikke nogen Demonstration gennem dette Forslag, men vi ønsker en saglig Undersøgelse, og jeg kunde tænke mig ved Forhandlingens Slutning at stille Forslag om, at hele Spørgsmaalet henvistes til nærmere Undersøgelse og Overvejelse i et Udvalg, saa at vi ved Administrationens Hjælp kan komme til Bunds i et stort, vanskeligt og meget alvorligt Spørgsmaal.

Jeg kunde tænke mig, at der var Folk her i Salen, som mente, at det var en eller anden speciel Venstrepolitik, der skulde plejes her. Nej, det er det ikke, det kan jeg forsikre de Radikale om. Jeg skal med Formandens Tilladelse citere, hvad det radikale